

centro adscrito a:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

GUIA DOCENT DE FONAMENTS DE GESTIÓ EMPRESARIAL 2024-25

DADES GENERALS

Nom:	Fonaments de gestió empresarial
Codi:	801327 (BUSINESSTECH) 801385 (MKTTECH)
Curs:	2024-25
Titulació:	Grau en empresa, innovació i tecnologia Grau en màrqueting, innovació i tecnologia
Nº de crèdits (ECTS):	6
Ubicació en el pla d' estudis:	1r. Curs, 1r. quadrimestre
Departament:	Direcció estratègica i organització
Responsable departament:	Dra. Cristina Cáliz Rivera
Data de l' última revisió:	Juliol 2024
Professorat:	Dra. Cristina Cáliz Rivera Dr. Gabriel Gustavo Maresca Prof. Milena Perozo Gutiérrez

1. DESCRIPCIÓ GENERAL

L'assignatura aborda una revisió introductòria dels problemes econòmics que es plantegen a l' empresa, on sorgeixen problemes de molt diferent índole, i majoritàriament interrelacionats entre si, per la qual cosa no poden ser considerats només aïlladament, sinó que ha de prevaler una visió general que permeti contemplar l' anàlisi de cada fenomen i les conseqüències de les decisions en cada àrea. Per atendre aquesta visió global el curs realitza una introducció a les funcions de direcció, finançament, inversió, comportament organitzatiu i direcció del capital humà.

En la primera part es tracta sobre l' empresa, el seu paper en el sistema econòmic i social, l' empresari, la gestió i la direcció de l' empresa, el seu entorn i l' estratègia competitiva. La segona part es dedica a la direcció financera, on s' estudiaran els conceptes bàsics d' equilibri economicofinancer, el fons de maniobra, el període de maduració i algunes ràtios significatives per al control del rendiment productiu i comercial. En la tercera part s' estudia la selecció d' inversions, on s' incorpora tant la incidència de la inflació com dels impostos, així com els diferents mètodes de selecció d' inversions. I en la quarta part, s' incorpora l' organització de l' empresa i l' estructura organitzativa.

2. OBJECTIUS

En finalitzar el curs l' estudiant serà capaç de:

- Comprendre els conceptes fonamentals relacionats amb l' empresa i obtenir una visió àmplia de la realitat econòmica que l' afecta.

- Analitzar l'entorn empresarial actual, incloent-hi l'impacte de l'economia, la tecnologia i la globalització, i la seva influència en les estratègies empresarials.
- Comprendre el que significa l'empresa en un sistema econòmic lliure i, per tant, constitueix la base fonamental per a l'estudi d'altres assignatures de grau.
- Identificar els elements fonamentals necessaris per a una bona organització empresarial.
- Distingir les funcions del directiu d'una empresa i les funcions dels diferents nivells directius.
- Conèixer de manera introductòria les funcions de direcció, organització, finançament, inversió, comportament organitzatiu i direcció estratègica del negoci.

3. CONTINGUTS

TEMA 1. EMPRESA I EMPRESARI

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Entendre que és l'empresa des del punt de vista econòmic i quina importància té en l'organització.
- Distingir tipus d'empreses.
- Comprendre la importància de la figura de l'empresari.
- Conèixer les diferents escoles de pensament sobre l'empresa.
- Comprendre qui són els *stakeholders* i com es relacionen amb l'empresa.

Contingut

- 1.1. L'empresa i organització.
- 1.2. Classes d'empreses.
- 1.3. L'empresari i les seves funcions.
- 1.4. Empresa i el sistema econòmic.
- 1.5. Teories de l'empresa.
- 1.6. Els grups d'interès o *stakeholders*.

TEMA 2. GESTIÓ DE L' EMPRESA

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Entendre el concepte de gestió empresarial.
- Distingir les funcions de la direcció de l' empresa.
- Analitzar els diferents mètodes moderns de gestió de l' empresa.
- Comprendre el concepte de model de negoci.
- Aplicació del model CANVAS com a eina de gestió estratègica.

Contingut

- 2.1. El concepte de gestió.
- 2.2. Funcions de la gestió empresarial.
 - 2.2.1. Funció de planificació.
 - 2.2.2. Funció d' organització.
 - 2.2.3. Funció de direcció.
 - 2.2.4. Funció de control.
- 2.3. Mètodes moderns de gestió de l' empresa.
 - 2.3.1. *Outsourcing*.
 - 2.3.2. *Benchmarking*.
 - 2.3.3. Introducció a la gestió àgil de projectes.
- 2.4. Models de Negoci.
 - 2.4.1. Business Model Canvas.

TEMA 3. DIRECCIÓ ESTRATÈGICA

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Comprendre els principals conceptes relacionats amb la direcció estratègica.
- Aplicar la metodologia de disseny d' una estratègia d' una organització.
- Analitzar els diferents entorns de l' empresa i com afecten el seu funcionament.
- Identificar les variables de major incidència de l' entorn empresarial.
- Interpretar els indicadors de la dimensió econòmica, i projectar-hi la possible evolució.

- Analitzar el comportament de l'entorn en termes econòmics, demogràfics, socioculturals, politicolegals, tecnològics i ambientals, i avaluar el seu impacte en l'activitat empresarial.
- Realitzar una anàlisi DAFO d'una organització.

Contingut

- 3.1. Concepte de direcció estratègica.
- 3.2. Definicions d'estratègia empresarial.
- 3.3. Metodologia per elaborar una estratègia.
 - 3.3.1. Anàlisi del macroentorn: Anàlisi PESTEL.
 - 3.3.1.1. Dimensions del PESTEL.
 - 3.3.1.2. Comportament històric i l'evolució de la dimensió econòmica de l'entorn.
 - 3.3.1.3. Restriccions i limitacions en termes econòmics que incideixen en l'activitat empresarial.
 - 3.3.2. Anàlisi del microentorn: Anàlisi de les Cinc Forces Competitives de Porter.
 - 3.3.3. Anàlisi interna de l'empresa.
 - 3.3.3.1. La matriu de funcions i recursos.
 - 3.3.3.2. La matriu de Boston Consulting Group (BCG).
 - 3.3.3.3. La matriu de McKinsey.
 - 3.3.3.4. La cadena de valor de Michael Porter.
 - 3.3.4. Anàlisi DAFO.
- 3.4. Planificació estratègica.
 - 3.4.1. Definició de la missió de l'empresa.
 - 3.4.2. Definició de la visió de l'empresa.
 - 3.4.3. Definició dels valors de l'empresa.
- 3.5. Formulació estratègica.
 - 3.5.1. Línies estratègiques.
 - 3.5.2. Objectius estratègics.
 - 3.5.3. Estratègies competitives i de creixement.

TEMA 4. CONCEPTES BÀSICS DE COMPTABILITAT

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant un cop llegit aquest capítol i realitzat els exercicis serà capaç de:

- Conèixer la terminologia i conceptes bàsics de la comptabilitat financera.

- Comprendre què és el Balanç i el compte de resultats d' una empresa i què s' hi reflecteix.
- Sintetitzar la composició de l' actiu i del passiu i net patrimonial d' una empresa.

Contingut

- 4.1. Documents comptables i Balanç.
 - 4.1.1. Balanç de Situació.
 - 4.1.2. Compte de pèrdues i guanys.
- 4.2. Estructura econòmica i financera de l' empresa.
- 4.3. Patrimoni.
- 4.4. L' estat de l' inventari.
- 4.5. Recursos propis.

TEMA 5. RÀTIOS ECONOMICOFINANCERS: GRANS INDICADORS

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Analitzar l' objectiu financer de l' empresa i comprendre les decisions financeres de l' empresa.
- Comprendre els conceptes d' equilibri economicofinancer de l' empresa.
- Calcular el fons de rotació i maniobra i interpretar-hi el resultat.
- Conèixer i calcular les principals ràtios financeres relacionades amb la liquiditat, la solvència i la rendibilitat de l' empresa.

Contingut

- 5.1. L' objectiu financer de l' empresa i les decisions financeres.
 - 5.1.1. Les decisions financeres: benefici i rendibilitat.
 - 5.1.2. La mesura de la rendibilitat.
- 5.2. L' equilibri economicofinancer de l' empresa i el fons de rotació o maniobra.
- 5.3. Les ràtios com a instrument d' anàlisi de l' estructura economicofinancera de l' empresa.

TEMA 6. CICLES D' ACTIVITAT I PERÍODES DE MADURACIÓ

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Conèixer els cicles d' activitat d' una empresa.
- Calcular els períodes de maduració d' una empresa.
- Interpretar el resultat dels períodes de maduració d' una empresa.

Contingut

- 6.1. Les fases del període de maduració.
- 6.2. Càlcul de la durada del període de maduració econòmic.
- 6.3. El període de maduració financer.

TEMA 7. DEFINICIÓ, VARIABLES FONAMENTALS I TIPUS D' INVERSIONS

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Conèixer el concepte d' inversió i els tipus d' inversions.
- Identificar les variables fonamentals que defineixen un pla d' inversió.
- Calcular l' efecte de la inflació i el risc en la rendibilitat.

Contingut

- 7.1. Concepte i tipus d' inversions.
- 7.2. Variables fonamentals que defineixen un pla d' inversió.
- 7.3. L' efecte de la inflació i del risc.

TEMA 8. MÈTODES ESTÀTICS DE SELECCIÓ D' INVERSIONS

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Conèixer els criteris de selecció d' inversions per mètodes estàtics.
- Aplicar els criteris de selecció d' inversions per mètodes estàtics.
- Prendre decisions d' inversió segons els mètodes estàtics per a la selecció d' inversions.

Contingut

- 8.1. Termini de recuperació.
- 8.2. Altres mètodes estàtics de selecció d' inversions.
- 8.3. Flux de caixa net total per unitat compromesa.
- 8.4. Flux de caixa mitjà anual per unitat compromesa.
- 8.5. Rentabilitat de la inversió (ROI- *return on investment*).

TEMA 9. MÈTODES DINÀMICS DE SELECCIÓ D' INVERSIONS

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Conèixer els criteris de selecció d' inversions per mètodes dinàmics.
- Aplicar els criteris de selecció d' inversions per mètodes dinàmics.
- Prendre decisions d' inversió segons els mètodes dinàmics per a la selecció d' inversions.
- Comprendre les característiques dels fluxos de caixa i l' efecte de la inflació en el càlcul del VAN i la rendibilitat d' una inversió.

Contingut

- 9.1. Valor Actual Net.
- 9.2. Tipus de Rendiment Intern.
- 9.3. Termini de recuperació amb Descompte.
- 9.4. Altres mètodes dinàmics.
- 9.5. VAN i TIR en alguns casos especials.

TEMA 10. L' ORGANITZACIÓ DE L' EMPRESA

Resultats de l' aprenentatge

L' estudiant després d' estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Conèixer l' estructura d' una organització, els elements essencials en el seu disseny i els factors que la condicionen.
- Reconèixer els tipus d' estructura que existeixen i distingir el tipus d' estructura real d' una empresa.

- Conèixer la relació que hi ha entre l' autoritat, la responsabilitat, el control, la centralització i l' *empowerment*.
- Identificar el paper dels sistemes d' informació i la comunicació a l' empresa.

Contingut

- 10.1. L' estructura organitzativa.
- 10.2. Paràmetres d' un disseny organitzatiu.
- 10.3. Models d' estructura organitzativa.

4. METODOLOGIA D' ENSENYAMENT I APRENENTATGE

Grup presencial:

Consisteix en el desenvolupament de classes expositives i participatives, complementades amb la lectura per avançat dels diferents temes. Amb les pràctiques a classe i els treballs per a la llar s'espera reafirmar els conceptes i procediments que s'han introduït a la classe. Cal que l' estudiant porti a classe un ordinador, atès que es treballa amb un simulador de negocis.

Les principals activitats que es realitzaran són:

- Test i exercicis i/o activitats: Al llarg del curs es realitzaran activitats com test d'avaluació de cada tema, resolució de problemes, preguntes de comprensió o participació en debats i resolució de casos.
- Simulador de Negocis: Treball en equip per a la realització de projectes (principalment presencial amb suport del professor).

FirstBusiness és un simulador de negocis que acompanyarà l'assignatura durant aquest curs:

- Amb FirstBusiness, els alumnes repassen els conceptes desenvolupats a classe dels diferents temes de l'assignatura.
- Planifiquen el seu primer negoci: un centre esportiu.
- Cada fase de la planificació implica que els alumnes presentin un informe parcial i un pla de negoci final.
- En la fase final de Gestió-competició, els alumnes han de dirigir el seu centre esportiu i competir amb els companys (altres grups) per obtenir els millors resultats.
- Controls parcials per avaluar l'acompliment.

Grup semipresencial:

Consisteix en classes expositives i participatives, complementades amb la lectura per avançat dels diferents temes. Amb les pràctiques a classe i els treballs per a la llar s'espera reafirmar els conceptes i procediments que s'han introduït a la classe.

Les principals activitats que es realitzaran són:

- Exercicis i/o activitats: Al llarg del curs es realitzaran activitats grupals i/o individuals com resolució de problemes, preguntes de comprensió, resolució de casos, elaboració de projectes proposats pel professor. En el grup semipresencial, la majoria de les activitats s'inicien a classe, però el lliurament i desenvolupament final de les activitats es finalitzen fora de l'aula presencial per part dels alumnes.
- Simulador de Negocis: Treball en equip per a la realització de projectes (principalment presencial amb suport del professor).

FirstBusiness és un simulador de negocis que acompanyarà l'assignatura durant aquest curs:

- Amb FirstBusiness, els alumnes repassen els conceptes desenvolupats a classe dels diferents temes de l'assignatura.
- Planifiquen el seu primer negoci: un centre esportiu.
- Cada fase de la planificació implica que els alumnes presentin un informe parcial i un pla de negoci final.
- En la fase final de Gestió-competició, els alumnes han de dirigir el seu centre esportiu i competir amb els companys (altres grups) per obtenir els millors resultats.
- Controls parcials per avaluar l'acompliment.

5. AVALUACIÓ

D'acord amb el Pla Bolonya, el model premia l'esforç constant i continuat de l'estudiantat. Un 40% de la nota s'obté de l'avaluació contínua de les activitats dirigides i el 60% percentatge restant, de l'examen final presencial. L'examen final té dues convocatòries.

La nota final de l'assignatura (NF) es calcularà a partir de la següent fórmula:

- **NF = Nota Examen Final x 60% + Nota Avaluació Continuada x 40%**
- Nota mínima de l'examen final per calcular la NF serà de 40 punts sobre 100.
- L'assignatura queda aprovada amb una NF igual o superior a 50 punts sobre 100.

Grup Presencial:

Tipus d' activitat	Descripció	% Avaluació	
Lliuraments:			40%
	Tema 1. Test d' avaluació a classe.	2,50%	
	Tema 2. Test d' avaluació a classe.	2,50%	
	Tema 3. Lliurament: treball Idea de Negoci.	2,50%	
	Examen parcial I	17,50%	
	Tema 4. Lliurament Exercicis ràtios economicofinancers.	2,50%	
	Treball Informes parcials de planificació del simulador FirstBusiness i Pla de negoci.	25%	
	Tema 5. Lliurament Exercicis Inversió.	2,50%	
	Tema 10. Test d' avaluació a classe.	2,50%	
	Examen parcial II	17,50%	
	Treball Simulador Gestió-Competició.	25%	
Examen final			60%
	Examen final	100%	

Grup semipresencial:

Tipus d' activitat	Descripció	% Avaluació	
Lliuraments:			40%
	Tema 2. Lliurament: Business Model Canvas.	5%	
	Tema 3. Lliurament: treball Idea de Negoci	5%	
	Examen parcial I	20%	
	Treball Informes parcials de planificació del simulador FirstBusiness i Pla de negoci	25%	

	Examen parcial II	20%	
	Treball Simulador Gestió- Competició	25%	
Examen final			60%
	Examen final	100%	

6. BIBLIOGRAFIA

6.1. BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aguilar, L. (2019). *Indústria 4.0 La Quarta Revolució Industrial*. Editorial Alfaomega.
- Bueno Campos, E. (2010). *Introducció a l'organització d'empreses*. CIF.
- Díez Vial, I., Martín de Castro, G., & Montoro Sánchez, M. (2014). *Economia de l'empresa*. Ediciones Paraninfo, SA.
- Drucker, P. F. (2002). *La Gerència a la Societat Futura*. Editorial Norma.
- Ford, B. R., Bornstein, J. M., & P. T. (2007). *The Ernst & Young business plan guide*. John Wiley & Sons.
- García Echevarría, S. (2020). *Introducció a l'economia de l'empresa*. Edicions Diada de Sants.
- Gorostegui, E. (2014). *Fonaments d'Economia de l'Empresa*. Editorial Universitària Ramón Areces.
- Johnson, G. i Scholes, K. (2001). *Direcció Estratègica*. Prentice Hall.
- Maynar Mariño, P., Bañegil Palacios, T. M., Galera Casquet, C. (2008). *L'economia de l'empresa en l'espai d'educació superior*. McGraw-Hill.
- Reyes Gaytán, G i Bouzas Ortiz, J. (2019). *Gestió del Talent Humà*. Ed. IURE Editores.
- Sanchez-Bayón, A. (2019). *Claus de l'Administració i Direcció d'Empreses en la Postglobalització*. Ed. Delta Publicacions.
- Soriano Llobera, J., García Pellicer, M. i Taments Arevalo, J. (2018). *Economia de l'empresa*. Ed. UPC.
- Triado Ivern, X.M.; Aparicio Chueca, P.; Jaría Chacon, N. (2011). *Administració de l'empresa. Teoria i pràctica*. Mc Graw Hill.
- Whetten, D.A., i Cameron, K.S. (2011). *Desenvolupament d'Habilitats Directives*. (8a edició). Pearson Prentice Hall.